

“Identifikazio bat beti da lorpen bat; hunkigarria da”

Ana Galarraga Aiestaran · Elhuyar Zientzia

Caterina Raffone

Kriminologoa eta
auzitegiko genetikaria

Caterina Raffone

Sizilia, 1992.

- **Kriminologian graduatu** zen Alma Mater Studiorum Boloniako Unibertsitatean, eta unibertsitate berean egin zuen **Biologia Ebolutiboko graduondokoa**.
- **Antropologia Biologikoa Aplikazio Biomedikoekin masterra** Bartzelonako Unibertsitatean eta Bartzelonako Unibertsitate Autonomoan egin zuen, eta **EHUn** egin du **doktoretza**.
- Gaur egun, EHUko **BIOMICs taldeko eta Aranzadi Zientzia** Elkartearen Antropologia Saileko ikertzailea da, eta Espainiako Gerra Zibileko biktimak identifikatzen aritzen da.

Lehen hitzetik eman du bere jatorriaren berri: "Italiakoa naiz. Sizilian jaio nintzen, baina Boloniako Unibertsitatean egin nuen gradua". Raffone kriminologia ikastera joan zen hara, baina, azaldu duenez, ez zitzaion uste zuen bezainbeste gustatu, eskubidearen eta soziologiaren ikuspegitik bideratuta baitzegoen, batez ere. "Beste zerbait espero nuen, zientifikoagoa; ez hain letretakoa", aitortu du.

Erasmus egitera Donostiara etorri zen, Zuzenbide fakultatera, kriminologiako ikasketetara. Hor ikasgai zientifikoak egiteko aukera izan zuen, eta, gainera, Pako Etxeberria Gabilondo ezagutu zuen. "Haren eskutik, antropologiaren munduan sartu nintzen. Espainiako Gerra Zibileko desobiratze batera eraman ninduen, eta mundu honetara gerturatu nintzen".

Etxeberriaren aholkuari jarraituta, Italiara itzuli zenean, kriminologia bukatu eta biologiako graduondoko bat egiten hasi zen. Hura ere amaitu zuenean, antropologian eta teknologia forentsean sakondu nahi izan zuen, baina Italian ez zegoen horri buruzko masterrik. Hortaz, Bartzelonara joan zen, eta aplikazio biomedikoak dituen antropologia forentseko master bat egin zuen. "Orduan sartu nintzen auzitegiko genetikan, eta master-amaierako lana ere arlo horretan egin nuen, Espainiako Gerra Zibileko biktimak identifikatzen. Hor jada argi neukan hau dela nire bidea".

Pausoz pauso bidea egiten

Bartzelonan doktoretza egiteko aukerarik ez zuenez, berriro jarri zen harremanetan Etxeberriarekin: "Esan nion doktoretza egin nahi nuela, eta antropologia eta genetika elkartu nahiko nituzkeela. Eran-tzun zidan EHU-n bazegoela auzitegiko genetikako laborategi bat, Gasteizen (BIOMICS), eta aukera

eman zidaten han lan egiteko, Aranzadiren eta laborategiaren artean. Espainiako Gerra Zibileko hobietatik ateratako gorpuzkien laginekin aritu naiz lanean, ingurune faktoreek (temperatura, pHa...) DNAREN kontserbazioan duten eragina aztertzen", azaldu du Raffonik.

Lanean ari zela, doktore-kontratu bat lortu zuen, eta, hala, doktoretza bukatzea lortu du. Laborategi berean jarraitzen du orain, EHUren kontratuarekin, doktorego-ondorengoko ikertzaile gisa.

Ez du ezkututzen bere lanak baduela alderdi emozional bat: "Espainia osoko hobietako laginak aztertzen ditugu, eta berdin zaigu nongoa den; identifikazio bat beti da lorpen bat. Senideekin harremana izaten dugunean, oso hunkigarria izaten da; bereziki, seme-alabak badira, baina baita urrutiagokoak badira ere. Euskal Herrian Aranzadirekin egiten dugu, eta Espainian beste elkarte batzuekin".

Zailtasun handiena gorpuzkien egoera da; horregatik aukeratu zuen DNAREN kontserbazioan eragiten duten faktoreak ikertzea tesian. "Askotan, oso degradatuta daude, eta zaila da DNA lortzea". Hurbileko senideen laginak lortzea ere ez da beti erraza. Finantziarioa ere muga nabarmena izaten da ikerketan, baina, alde horretatik, une hauetan badute erakunde publikoen babesa: EAEn Gogora institutuarena, eta Espainian, Memoria Demokratikoaren Legearen barruan.

Etorkizunean, lan horretan jarraitzea gustatuko litzaioke, baina badaki borondate politikoaren mendekoa dela. Bestalde, ez dauka Italiara itzultzeko asmorik. "Harreman ona dut hango laborategi batzuekin, baina familia daukat hemen, eta hemen geratu nahi dut", berretsi du. ●

 Universidad del País Vasco	 Euskal Herriko Unibertsitatea	Kultura Zientifikoko Katedra Cátedra Cultural Científica	UPV/EHU Kultura Zientifikoko Katedraren lankidetzan egindako atala.
--	---	---	---

SARGAN+

Irakurri elkarrizketa osorik
aldizkaria.elhuyar.eus/ekinean